

ВЧІТІ

За

ДВОУЛІМ

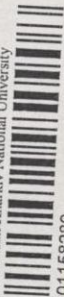
8-00

3-120-B.

A571843

V.N. Karazin Kharkiv National University

01158289

8

-19

✓

У К
РЕГІСТРАЦІЯ

ЗА ВУГІЛЬ

ЗБІРКА ПОЕЗІЙ

БІБЛІОТЕКА
Обл. Правління Спілки
Рад. Письменників

66672

ЛІТЕРАТУРА І МИСТЕЦТВО
ХАРКІВ 1932 КИЇВ

4483

Техкер *Іванов*.

Обкл. худ. *В. Матюк*

Здано в роботу 4.IV — 32 р.

Підписано до друку 6.V 32 р.

Папір: 62×94, 42 кгр., 1³/₁₆ арк. 1 арк. 94.208 літер

Укрголовліт № 981 (643).

Зам. № 603. Тир 3 06

ЦЕНТРАЛЬНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА

ХНУ ІМЕНІ В.М. КАРАЗНА

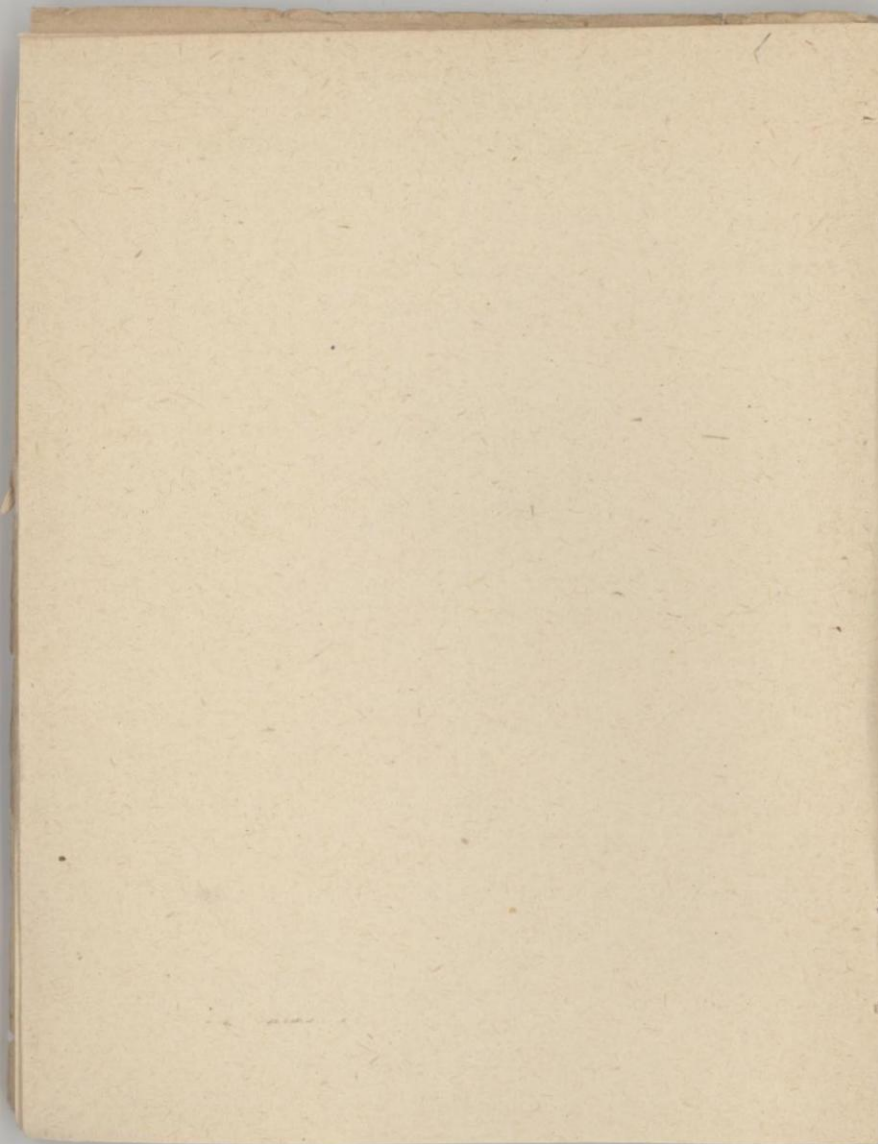
Інв. №

A571843

2

СЛОВОМ УДАРНИМ

ПО ВУГІЛЬНОМУ ПРОРИВУ

ТЕМНИ

Читаю в газетних шпальтах
Рапорт Донбасантрадиту:
за восьме число листопада —
вгору здійнялась цифра.
Пнуться шахти—
всі на буксир,
в клекоті,

в шумі

мартени...

гудок прорізує синь:

—Дайош

переможні

темни!!!

Чуєш кляси клич?

— Країну вдягнути в бетони...

Щоб не холонули паровичні—

— Вугі-і-ля!!!

— Вугі-і-ля!!!

— То-о-ни!!!

...Сталіне все в диму,
небо розквітло в згарі...

Ген, шахтарі

ідуть—

на чорних обличчях—
радість.

Чуєш, країно Рад,
бачиш своїх героїв? —
сотні ударних бригад
стануть за вугіль горою...
...Клекаче вночі

Донбас,
горить тисячма вогнями,—
то
дихає

наша чарівна доба
П'ЯТИРІЧНИМ ПЛЯНОМ.

С. ЗАБУДСЬКИЙ

ударник шахти «Іван»
(Макіївщина)

ЗАСПІВ

Донбас затуманений димом...

Про Донбас

є багато пісень.

Зліквідуймо поетичну зливу,—

Дамо слово

про наш день.

Слово—Донбас—

могутністю дише,

Але пляма з'явилась — прорив.

Коструbate це слово

і груди колише,

тим, хто в борні горів.

Пролунала тривога в газетах:

— Донбасе,

борг паровичням

віддай!

Хай забризкає вугіль

у штреках,—

З обушком,

комсомольцю,

у бій вирушай!

Ми питання поставили просто:
тільки так зліквідуєм прорив,
як зарубна уріжеться гостро
у незаймані в лавах шари.

К. МАРЕНКО

вибійник шахти № 30
(Рутченківка)

ЗАКЛИК

Гей, юначе, вугілля —
в косогорах днів,
в надрах підземелля
дай зарубних спів!

В лаву, до вибою,
За Донбас новий,
взять
рукою,
зброю,
стать
за вугіль

в бій!

Бар реве в підбої,
зарубна гризе.
Гей, юнак, до зброї!
Відповідь:

— уже!

Сто відсотків скоро,
Тане в риштах,
виконав бадьоро

заклика
ЦК.

Гей, юначе, вугілля!
в косогорах днів—
в надрах підземелля
дай зарубних спів!

В лаву, до вибою
За Донбас новий
взять
рукою
зброю
стать
за вугіль
в бій!

БУДЕНІВКО, ЧУЄШ?

Буденівко!
Ти у хвості,
за прапор бакінців
до бою не вийшла.
Годі вже темпи здавати—
стій! —
Рівняйся на нафтові числа.
Буденівко!
Годі в хвості плестись,
Годі давати
 півсотні відсотків,
давай усі сили
 і м'язи натиснем.
щоб видати завтра ж
вугілля до сотні,
щоб видати борг
на-гора паровичням,
щоб коксом набити
 індустрії домни,—
тебе, що відстала,
Буденівко, кличем,
тебе, що працюєш поволі,
 як сонна.

Сьогодні гукають
на тебе заводи,
Від тебе рахунку
чекає Тула,
бо знають:
шахтар шахтаря
не підводить,
бо певні, що в дні ці
НАСТАНЕ ЗЛАМ.
Буденівко,
чуєш?—
ти мусиш давати,
ти ж носиш ім'я
командарма кінноти,
що світ перейшла
галопом незнаним,
змітаючи з шляху
усі перешкоди,
чому ж, трудова ти
кінноту, отак от
в болоті прориву
загрузла і баста,
Чом знову галопом
не підеш в атаку,
адже командарм
дав команду:
— У НАСТУП!
Ударнику!
Твій брат-нафтовик,
напруживши сили,

аж дві п'ятирічки
вкладає в п'ять років
а ти відступаєш...

Туляни нам руба:

— Ця пляма ганебна
триватиме доки?

Загрузли й не вийдем,
хіба ж не ганьба це?

А ми ж запевняли,
невжеж нам не сором?..

НА ВУГІЛЬ ЧЕКАЮТЬ

518,

НА ВУГІЛЬ ЧЕКАЮТЬ

і 1040.

Ударнику,
з шахти,
з проходок,
з вибою,
відповідь —

за тобою!

ПІСНЯ ПРО ВУГІЛЬ

Туди, де ніби жилами
лягли твої пласти,
спустись юнацька сило,
лявіною спустись!

Самі дзвенять породи
Про вугільний прорив,
Прийди

прийди, роботою —
з піснями нас розрий!
Дзвенять, дзвенять породи
десь глибоко

про те,
що в нас у боях родиться,
що з муками росте.

— Гей, і не легко ж спини
ввесь вік в вибої гнуть,
та врубову машину
самим

нам слід
здобуть.

Ми знаєм,
знаєм, шахто,
як вік жилось тобі,

як гинув у руках твоїх,
бувало, весь вибій.

І стогнали

тяжко штольні

і вугіль теж дзвенів,
виводячи на волю,
неначе струни, дні.
Ми вже давно навчилися
по-іншому довбать,
дзвени ж,

вибою,

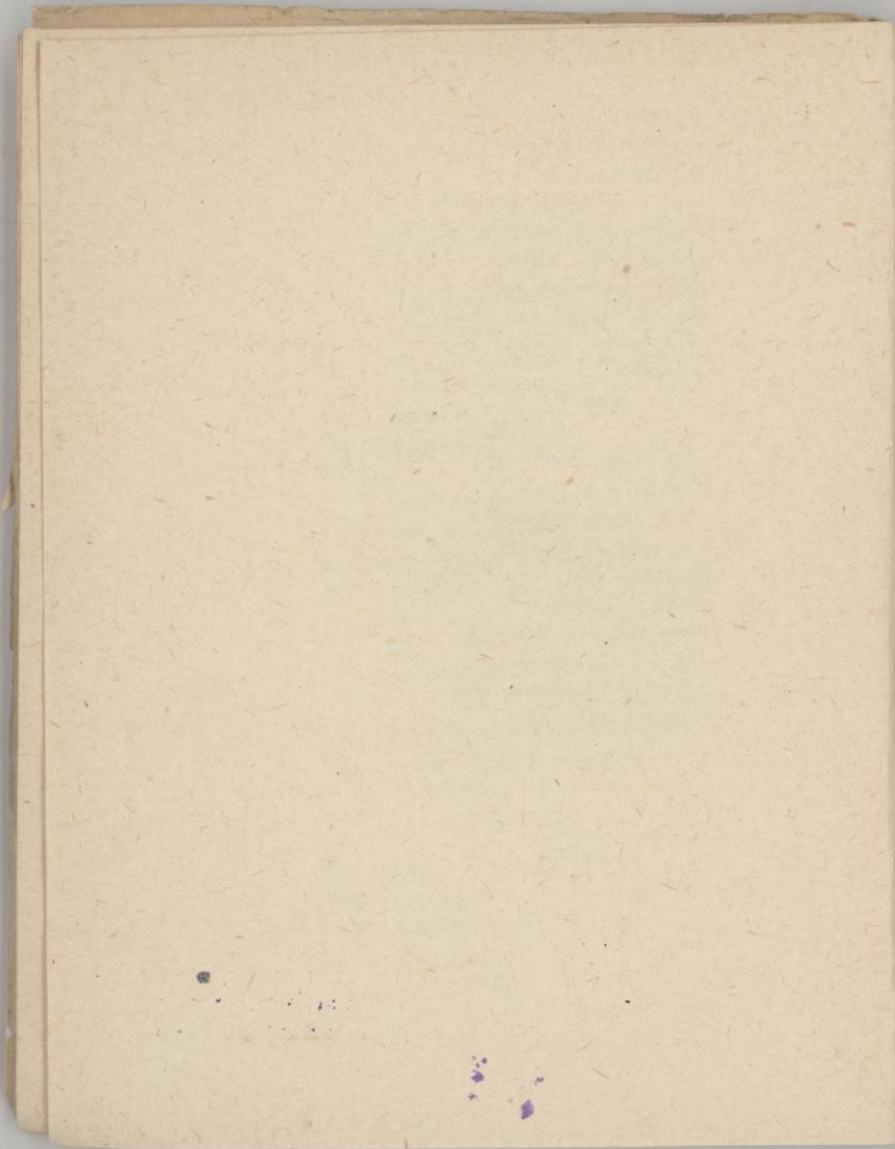
з силою,

щоб знала дзвін доба!

І пісня:

«переможемо»

вставала, як прибії,
на тонни сміх помножений
угору б лунко біг.
Туди, де, ніби жилами,
лягли твої пласти—
спустись, юнацька сило,
лявіною спустись!

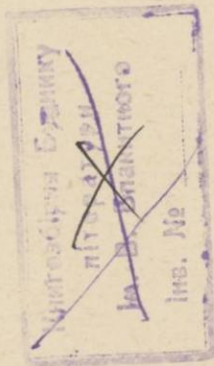

НА ВУГІЛЬНИЙ ФРОНТ!

64677

І коли —
 прорив на Донбасі,
 Видобуток
 спадає весь
 час
 Комсомол!
 батальйони
 найкращі —
 На
 Дон-

бас!

~4183

17

4213

10
20
30
40

THE
LIBRARY
OF THE
MUSEUM OF
COMPARATIVE ZOOLOGY
AND ANATOMY
HARVARD UNIVERSITY
CAMBRIDGE, MASS.

І. БРИТЧЕНКО

ударник Рутченківської
мехмайстерні

ДОБРОВІЛЬЦІ

Вісім нас
од верстатів з заводу,
сталедзвонних
палких юнаків.
Крізь осінні дощі,
у негоду,
ми пішли штурмувати прорив.
Їдкий сміх
літунів
і образи
нависали шпигучим колоссям —
у рішучий, стурбований час нам,
бідности піснями
усім довелося...
В небі димом
замурзані хмари
водоспадом купують день,
з пламеніючим в грудях
жаром
на буксир із заводу ідем.

Молотками серця у грудях,
кров по жилах

гаряча біжить,
сірим днем

у кипучих буднях.
розквітає індустрії світ.

Товариство! —

в ударний час —
ріжте крицю,

не спить на роботі!
...Ми прийшли ось до тебе,
Донбасе,
робітничих колон юні чоти.

Ф. ІДОК

робітник коксового
цеху Сталінзаводу

СЬОГОДНІ ПРИЙШОВ

ДО ВИБОЮ

Сьогодні прийшов до вибою,
до вугільних надрів,

зарубних
і серце мое перебоєм
рветься до радісних буднів.

Там,
під землею,

де штреки,
Дивно навколо мені:
Гамір,

і праця,
і клекіт,

Шум і шахтарські пісні.

) Посвист мідних коногонів,
стук вагонеток в продольній,
ристю розгнуздані коні
викочують вугілля тонни.
Нервами гірними дише

газова шахта в землі...
Все це я бачу уперше,
все незнайоме мені.
Хтось там залаявся грубо,
лямпу на землю впустив..
Груди ламає зарубна,
чорні,

донбаські пласти.
... Гули підземних змагань,
крики:

— Дайош порожняк!
Кліті від ночі до рання
рвуться

вистукують такт...
Спільними силами візьмемось
Свердлими надри глибин,
шахтам дамо механізми —
стане нам легше робить.

.
Сьогодні прийшов до вибою,
до вугільних надрів, зарубних
і серце моє перебоєм
Рветься до радісних буднів.

ПІСНЯ ПРО МОБІЛІЗОВАНОГО

Хилиться ночі морок,
на зміну йде синій день,
у шахті

сьогодні і вчора
тримав більшовицький
тепл.

Обличчя діловане степом,
обличчя,

як чорна ніч.

Як просто:

поля

і

пштреки,

і кайло у правій руді.

Ще вчора — степу далі...

Вклонялося жито до ніг...

Сьогодні ж —

у шахті ударник,

сьогодні — нові пісні.

Хоч спина божить у нестямі,

і пада безсила рука,

«— за сто перевиконать пляна»

він знає прориву край.
... Хилиться ночі морок,
на зміну йде синій день,
у шахті сьогодні

і вчора
тримав
більшовицький
теми.

НІЧНА ЗМІНА

Ніч завіяла в сірім тумані.
Переклик.

Турботні вогні...
По шляху мороз барабанить
і шепочуть старі бур'яни.
Блима ліхтар.

Терикон у задумі —
Грізною скелею сизих порід.
Здіймається ніч —
і в роздумі
бажає спочити.
... Це пусте!

Плян накреслено —
баста!

В загадовні —
вигуки, галас,
а на дошці —
«Бригадо! На «100»!
І очі д'горі підіймались.
Рукоятник ударив:
— Блям...
— блям!...

Кліть пірне у провалля.
В механічній гудок закричав:
— В-у-гі-ля!..
І заглух у задимленій далі.
Ніч засинає в тумані.
Цокочуть вагони.
Загадовня пуста.
Тільки бригадин виклик манить:
— «ВИКОНАТЬ ПЛЯН ЗВЕРХ СТА!»

ШАХТАРСЬКІ БУДНІ

Повесні

ми вийдемо в поля,
У прозору даль і гони,
Вийдем,
вийдем

погулять
з гармоністом —
коногоном.

Як завжди,
щороку ми
вийдемо в степ,
за терикони

і Петро
у тую ж мить
у гармонь законогонить...
Він заграє

про вибій,
про зарубну,
штреки,
надри...

Ех, ти, серце, —
молодій —

Розривайся надвое!
Скільки радощів,
вогню

в світлих мріях
молодечих...

Не одну уже весну
Петро гармонь

бере за плечі.

Не одну уже весну,
не одні уже гулянки
Петро вміє підгукнуть,
заспівать на всю горлянку...

.

Уже сонце снує синь
І Донбас горить у зорях,
шахтарі ідуть на зміну
в блідих ранкових просторах...
— Гляньте, хлопці!

на горі

терикон зникає в хвилі.
Завтра ранком по зорі
Підем в шахту ми

по схилах...

Голосніше

грай, гармонь!

Жар всинай

у теплі груди!

Завтра в шахту,
у вибій,

Д'вагонеток
і зарубних.
— Ех, ти, серце, — молодії —
Зустрічай
шахтарські будні!

П. ПОЛИЩУК
вибійник шахти № 3
(Чулківка)

ЛИСТ

Пишу листа здалека,
до тебе,

друже мій.

Працюю там,

де клекіт,

у самій глибині.

Штурмую вугіль чорний
в бригаді машиністів:
«102»

дали учора,

а завтра —

коли б «200».

А ти там, як,

товаришу?

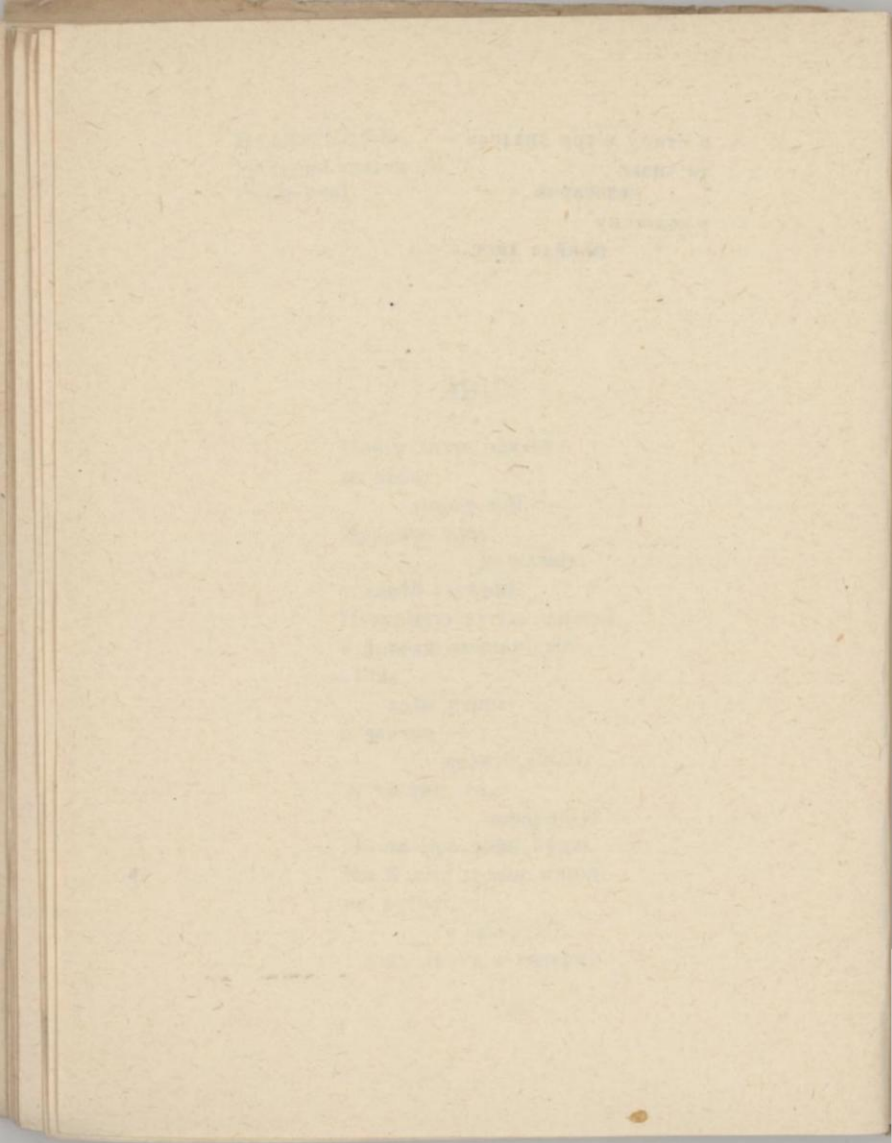
Пиши про ваші будні.

Чи й досі граєш марші
на хуторі,

в сельбуді?..

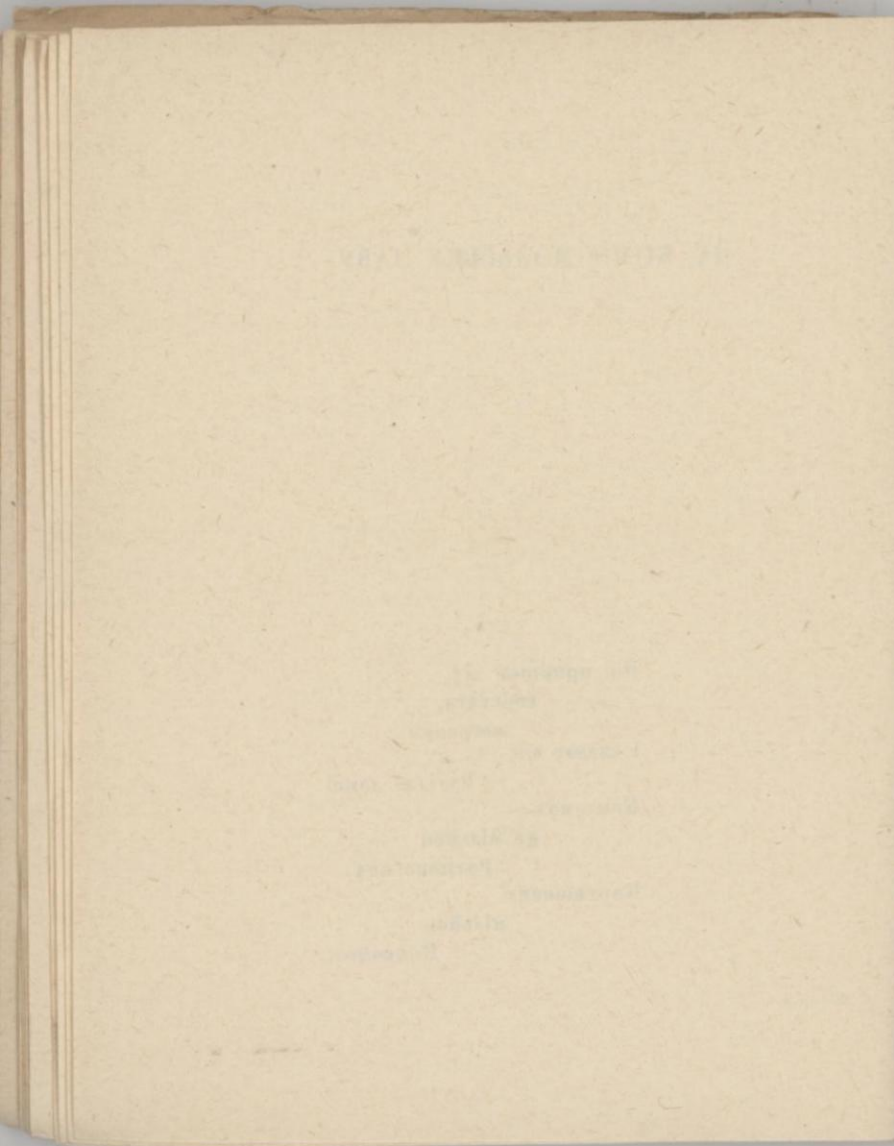
ишу листа в казармі —

в степу вітри знялись —
та знаю:
незабаром
з колгоспу
прийде лист...

ЗА КОМСОМОЛЬСЬКУ ЛАВУ

Він прийшов від
верстата,
вагранки
І сказав він
— Вугілля дамо!
Комсомол —
де мільйон
Ротманських
Карташових
мільйон
Комсомол!

НАСТУП

Нема краю
вугільним межам,
Розкинутим верхом і низом...
Юнаки у шахтарській одежі
у наступ ведуть
механізми.
Простяглися руді коритари,
заховали кінець свій в нітьмі,
у штреках зарубів удари,
в пилу миготять вогні...
По повздожних
вагон за вагоном
летять як осінні вітри...
у великому чорному гоні
ліквідує бригада прорив.
Рейками важко угору —
цокотять за вагоном —
вагон...
разом з ними мідний і бадьорий
поспішає Грицько —
коногон...

.....

Шахто нова,
зрастуй! —
в нас питання руба:
повести у наступ
5хвн9

М. ЗЮЗІН

Машиніст зарубної машини
Шахти № 1 (Щоглівка)

КОМСОМОЛЬСЬКИЙ РАПОРТ

Гримить,
аж здригається,
лава ударна,
Порох, як газ,
розтелився й іде...
Світло шахтарок
в імжі коливається
піснею лава
ударна гуде...
В пласт уїдається
вперто машина,
Стукотять
по вугіллю зубки.
Молоді комсомольці
розмірено
одбивають чорні шматки.
Всі вперед!
За машиною сміло,

Ріж,
 кромсай,
 ударна бриґадо!
Безперербійно, шахтарю,
довбай.
..Наче річка
 сповзає вугілля,
мов потоками
 в чорних пластах...
— Бриґадире!
Товарищ Купрєєв!
Будь ласка,
 скажіть, скільки там?
— Хлопці! —
 сімдесят!
 — Мало цього!
Нам сьогодні
 (напружились м'язи)
треба дати
 не менше, як 100!
Ще напружим,
 товаришу,
 сили,
(немов кроком крицевим йдемо).
Штурмом візьмемо,
 друзі,
 вугілля,
Хоч і зморимось, а —
ДАМО!
Поспішає ударна робота,

...По лаві сказали:

— Шість...

Зміна. Скінчена праця.

— Бригадире!

Скільки вагончиків?

звучить переможньо:

— Сто двадцять!

НА ЗБОРАХ БРИГАДИ

...Нехай згори місяць і зорі —
У вибої це все єрунда!
Завтра в нас комсомольські збори —
нову пропозицію
дам...

Дунав так,

кінчаючи роботу,
(а на очі втома,
як туман...),
згадував чомусь
вчорашній вечір
комсомолець

Муравський Роман.

.
Рома підвівся вгору,
У хлопців урвавсь терпець:
— Кажи, кажи —

вимагає Боря,
(росте хвилювання сердець).
Вибої гризуть недоліки,
порода валить із стель...
певже не маєте болю ви —
це ж знищить — пуста!

Треба до рук узяти
Горкіна, Горбунова і Лота, —
ударно не хочуть довбати...
— Ну, ти, сволото!
— Чого брехні точиш?!
Сам робити не хочеш...
— Ач який самостійний робочий!
— Вгамуйтеся!
Слухать не хочете...
— Рома, далі давай,
бо з сонцем тікає час,
а треба сієш на роботу...
— Ви чули
«Пнутись мов»...
Важко...
— Нам на прорив наплювати!..
— Так не ганьбять комсомолу!
— Ви (треба нарешті це знати) —
Сморід куркульських синів —
слід вас давно вже нагнати!..
Замовкли.
І Рома сів.
Поглядом з люттю
вп'ялись
на тих, хто робить не схотів.
В ньому й зневага
й гнів
й вирок відразу горів.
На бригадира вони —
очі, а в них лютя...

— Роман, стережись ватаги —
ще справді вб'ють!..

.
А через кілька хвилин —
тільки лиш стих гомін —
Знову веде до шарів
бригаду Муравський Рома.

БРИГАДА

Вишнево-соняшні копри.

Співають естокади.

Женуть колоди —

в надри прірв

і вигуки бригади:

— Зустрічний?

— Приймемо!

— Пора!

— Ану, братва, візьмись!

Сто сорок

двинем на-гора

і віяких Америк!

Впірнула кліть...

і шум...

і гам...

в змагані коногони...

— Порожняка! —

її по риштаках

летять

вугілля

тонни!

Зарубна вгору.

Бар гримить,
виблискують лопати,
— А хто там низом?.., Зблизла мить.

І тане штиб лопатий.
Гудуть мотори
Рве мотиль.

Рубильник...

Трансформатор

— А хто там низом?
Тиша.

пиль...

І враз — електро-кратер:
Рвонуло.

Гаркнуло.

Гар! —

Гир!

Зірвало привод в шторах...

Штурмує в наступ бригадир

з молодняком мотора.

І знов часами —

гир-гара.

мотори повним ходом...

сто сорок вісім —

на-гора!

...Літала кліть з розгоном.

КОММОЛЬЦІ ШТУРМУЮТЬ, КОММОЛЬЦІ
ВІЗЬМУТЬ...

(Пісня)

Донбас перетнули
Тривожні гудки:
Країні не додано вугіль...
Ми чуєм, бо серцем
шахтарським чуткі
І візьмемо більше напруги.

Хробак невиконань
підточує плян,
він тягне до краю, у прірву...
хоч дунко тримає
вугілля земля,
ми штурмом підемо і вирвем!

Буксиром візьмемо
Відсталі шари,
Зарубною кайло заміним —
машина здолає
ганебний прорив —
Завзяття в вибоях хай пінить!

Машиновим темпом
поб'єм обушка —
конвеєром тонни полинуть.
Не гаснути домпам,
не стати станкам,
без руху не бути й хвилини!

Невже ж без вугілля
країну лишить
невже ж не почути сигналів? —
Ми дужість ввімкнемо
у силу машин,
На службу машину поставим.

Ми бились на фронті,
ми б'ємось і тут, —
Та скрізь перемога за нами.
Коммольці штурмують,
коммольці візьмуть
вугільну програму
до граму!

Заруб безперервний —
це наша мета,
зарубна машина — це зброя.
Ударна бригада —
машинна чота,
чота командармів вибою.

Хай струмом невинним
вугілля піде,
зарубні у лавах скрегочуть.
Змаганням за темни

нашить кожен день,
завзятими штурмами — ночі.

Нехай же зростають
квартали споруд,
хай іскряться домни в загравах,
коммольці штурмують,
коммольці візьмуть,
візьме комсомольська лава!

таку безмежну
 волю й силу,
що теми нечуваний
 творили,
і брали за годину,
що раніш за день —
Чи бачили таке ви де?
Що за годину
145 вагонів
Вся зміна видавала
 на-гора
І один одному гукав:
— Рубай!
 — Рубай!
 — Ще не пора
іти спочити,
 бо прорив,
ще міцно тисне
 за горлянку.
— Рубай!
 — Рубай!
 — бери!
 — бери!

Підемо з шахти на світанку.
І докотіли обушки,
Свистіли в штреках коногонн.
І наче й праця не важка,
і наче й сам себе
підгоніш.

...І кожна в такт
здіймалася рука,
і обушки ритмічно били,
хоч голова уже важка,
хоч ніло до нестями
тіло —
Та ще!

Хоч раз!
та ще!
— Ану! —
— Ану! —
— Дамо ще тонну!

І знов напружувались
всі,

аж доки
не схилились сонні.

Та за хвилину
підіймались
і знову били
в чорні стіни.

Здавалось:
мало,
мало,
мало...

(Прийшли наземники на зміну),
із рук виймали обушки
важкі

І далі штурмували
чорні стіни.

І так усю
штурмову ніч
у вирі,
в клекоті зусиль,
пашіла шахта там,
на дні...
Та лиш під ранок
лісогон Василь
стомився подавати ліс.

...
Це була
історична ніч
для шахти 4 --
біс.

ЗА КОМСОМОЛЬСЬКУ ЛАВУ

До столу протиснувся
Дмитро:
— Слово мені, братва!
Помовчав, щоб стихли трохи,
і кинув у залю слова:
— Хлопці!
у нас —
слабб.
Хлопці!
у нас —
прорив..

(Слухала заля його,
півна комси-шаhtarів).
Нам треба скупчити сили,
щоб разом усі робили
Десь на одній ділянці,
— Тоді й продуктивність
праці

значно підніметься вгору.

Значить —

сьогодні говорим
про найважливішу справу —
створення

КОМСОМОЛЬСЬКОЇ
ЛАВИ...

Вдарило вихрем

у залю,

дзвоник десь

дзвонить

даремне,

Оплески переростали
у нерозбірливий лемент.

— Лаву!

— вою!

— Комсомольську!

— Справу

слави,

геройства!

— Справу

відваги

і честі!

Лаву завзяття,
пориву!
— Лаву, що буде вести
ШАХТУ УСЮ
з прориву!..

— Якого ж кадровика
взяти на керівника?
Таємницю перемоги,
пізнану роками довгими,
здібний передати
Хто?
(думала,
радилась

комса)
Та, не чекаючи, дід Михтодь
прийшов до них
сам.

— Що ж,
хай буде й так!
Я — старий,
ви — молодняк.
Сказали: бери,
навчи молодят.

— Якже не взять: —
Усі молоді
і готові йти в наступ.
Гай-гай!
скільки ж нас тут?!

ЮНІШТУРМ

Квершлягами,
і штреком,
через круті ходки,

ми ідемо
і розкидаєм світло мляве,
ми прислухаємось,

ми робимось чуткі
До шуму в комсомольській лаві.
Ви чуєте,

немов
шумить
у водоспадах
Ніагара —
То риштакують риштаки,
скрегоче зарубна
із баром.

І лише з свистом
пролетить вагон
і занервується у стиках
скрепер,
тоді відчуєте —
немов вогонь —
пройняв все тіло
хвильний трепет.

І ми йдемо
у пільмі
штреком,
минаєм вщерть наповнені
вагони

І ось вже чути
ясний клекіт
й вугілля видно
як конвеєр гонить...

Ми в лаві.
Далі в тьм'яному вибої —
Тут повернутись ніде —
тісно,

а потім розмовляємо
з Дмитром,

Із зарубної
машиністом.

— Учора ми
на 112 —

Дмитро говорить стисло
дуже —

так заріклись
не менше «кнадять»

і покищо —
байдуже!.

Старий Михтодь

Прийшов тоді

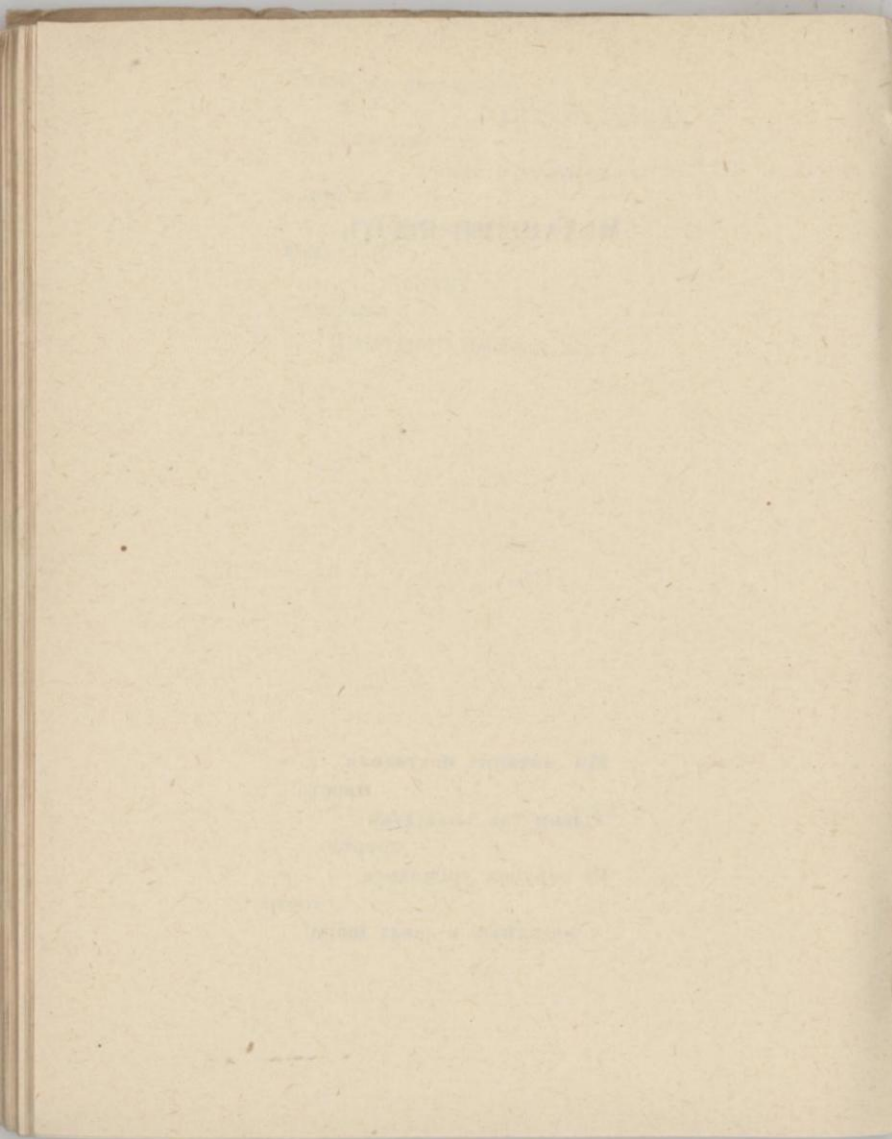
й зарубну руками мацав,
здавалося —

цей дивний дід
із вантажем

десятків років праці
тут серед юні молодів.

.....
(учора — 112!)

Нехай же зростають
квартали споруд,
хай іскряться
домни в загравах, —
коммольці
штурмують,
коммольці
візьмуть,
— візьме
КОМСОМОЛЬСЬКА лава!

МЕХАНІЗМИ БЕРІТЬ

(Пісня)

Прорив навис над нами,
Як чорная мара.
Зітрем ганебну шляму —
Вугілля на-гора!
Зарубним машиністів
Повинні дати ми,
Вивчаймо ж механізми
У кожную вільну мить!

Гей, нумо,
Шахтарі,
Механізми беріть!
Нам не тліть —
Нам горіть —
Механізми беріть!

Вгризёмось механізмами
У вугляні шарп,
Нові ділянки візьмемо
Під запал і порив.
Ударництво посилим,
Щоб всяк вогнем горів.

Напружимо всі сили —

Здолаємо прорив!

Гей, нумо,

Шахтарі,

Механізми беріть!

Нам не тліть —

Нам горіть —

Механізми беріть!

Що більше вагонеток,

з вугіллям іде д'гори,

То більшає видобуток

і меншає прорив.

Даваймо ж хлопці, широко

ударим з усіх сил.

Ану, ану, іще раз

З завзятістю комси!

Гей, нумо,

Шахтарі,

Механізми беріть!

Нам не тліть —

Нам горіть —

Механізми беріть!

В ПЕРЕКОПАХ ВУГІЛЬНОГО ШТУРМУ

Мов обсмалене чорне обличчя,
брить широкий,
шахтарський мундир.

... Як від плуга
нема ще півріччя...

Алеж твердий,
стійкий бригадир!

В перекопах вугільного штурму
він сьогодні

новий партизан,
замінив пориванням сурму,
обушком —

старий обрізан.

Він забув
про степи з очеретом,
де багнети відплакали дні,
про нове,

неоспіване

він складає шахтарські пісні.

І на заклик заводів,

мартенів

він щоденно виконує «100»,
в нього в серці

заграви буденні,—

Хто зломить його може?

— Ніхто!

... А на зборах під оплески теплі:

— Машиністом нам

Шуру послать!..

.....
Ех, прощай обушок —

вищі темни

Буду завтра

на врубовій брать!

ШУМ МАШИНОВИЙ

Грими наша пісне,
як громи грими,
щоб дибались димом
Донбасу дими,
щоб серцем гарячим
забився мартен,
в підземному неводі
вугільних вен.
Сьогодні ми кинули
гасла нові
за шум машиновий,
за врубаний дзвін.
Удвоє, утроє добутку зрости,
в весну індустрійну
ломайтесь пласти.
Серця у нас юних,
як домни, горять —
Не «20», а «200»
піднять на-гора!
Серця у нас юних
палкі і прості —
розіб'єм проривів
ми мариво стін!

Грими наша пісне,
в октави вростай,
щоб правда тобою
дзюрчала проста:
як з боєм відважно
у шахті «Артем»
юнацький порив
на машину росте,
як шахта «Щоглівка»
по «200» дає,
несучи на плечах
конвеєрний день.
Грими ж наша пісне,
в серцях пламеній
Про шум машиновий,
про врубові дні.

МАШИНА ВТРУТИЛАСЯ

— Ну й навіщо
оці дяцьки?! —
Обушок уже нам всім
милий,
Обушком
робили батьки, —
Ну, і ми б
робили...
— Не треба,
— не треба машин! —
руками одмахувавсь
Липа. —
Морока:
десь ївинтик випав —
простою п'ять-шість годин.
— Адже працювали досі,
обходились якомсь
без них —
розважливо так
Федосії
Крутих.

— Воно то,
 конєшно,
 гарно,
державі коштує — ого! —
Тільки ж робити марно:
копійки

за вагон..

А Гришка Когут
на губах зі слиною:
— Підем дохнуть

за машиною...

— А що ж —
лимонадить своєю спиною?
Га? —
і виступив дід Михтодь.
— Бачите? —

Нога.

Колісь:
Санки.

Вона — насподі.
Та сперечатись годі!
Машина —

то підмога,

Піду у машинову лаву.
Ходімо, Кохаль,
Чого ж став?
Буде нас двоє...
— Чуєте, братці,
 брати? —

Я —

іду

туди!

Я —

старий уже дід Михтодь.

Хто зо мною —

одходить!

І до діда відійшло

23.

(Юнаки, комса,

трохи старих)

і ходками пішли до лави...

.

— Ну й повів ораву —

сміялись позаду —

У анахтема лаву —

анактема бригаду!..

Д'ей,

зробим вруб

новий

ми зарубними,

в чорне золото —

пневмолотом!..

ПІСНЯ МОТОРА

По конвеєру, до рами,
з лави, штреком — у вагон:
Тук —

так —

риштаками,
годиш пісню моторами —
вітрогон!

Відбійними в вугіль чорний,
загартованих століть —
шкир —

гар —

свердел горне —
сотні тонн вугілля верне —
вниз летить!

Кареткою шарик грає,
мускулявіють болти —
тук —

сьорб —

лопатами,
риштакує проводами —
вниз летить!

Під люками — вугля гори,
повотрясом — лід в вагон —

лясь —

брязь —

перебори, —

це змагаються мотори,
сталі тони!

А зарубна — вруб до бою,
рештаки несуть в вагон...

(Геть набік старечу зброю!

вітер грає керінною)

..Вже й уклон.

ПЕРЕМОЖНИЙ ЗВІТ

(Кінець поеми «Прорив»)

Я вдивляюсь

сьогодні,

як завжди,

в нове зведення з

фронту вугілля,

який поступ

зробили шахти,

яка міць наша й

сила.

Я шукаю в рядках петиту

мою шахту

4—біс,

як приємно їй

знайти тут

з видобутком, —

що вдвоє зріс.

Я читаю ці факти

короткі

і, зустрівшись,
розказую всім:
— Механізована
на 90 відсотків,
дала вчора 147!
й мені хочеться
в одих цифрах
передати
всю радість мою,
що не хоче всередині
стихнуть, —
б'є прибоєм назовні,
як юнь...
Та я далі
читаю зведення
і сповняюся
радістю в край ---
усі шахти ідуть упевнено —
ПЕРЕМОЖНА ХОДА!
І щодня до шахт —
переможців
прилучаються
все нові,
і несе новий день
кожний
ПЕРЕМОЖНИЙ ЗВІТ.
Ось підводяться шахти:
«Ільч»,

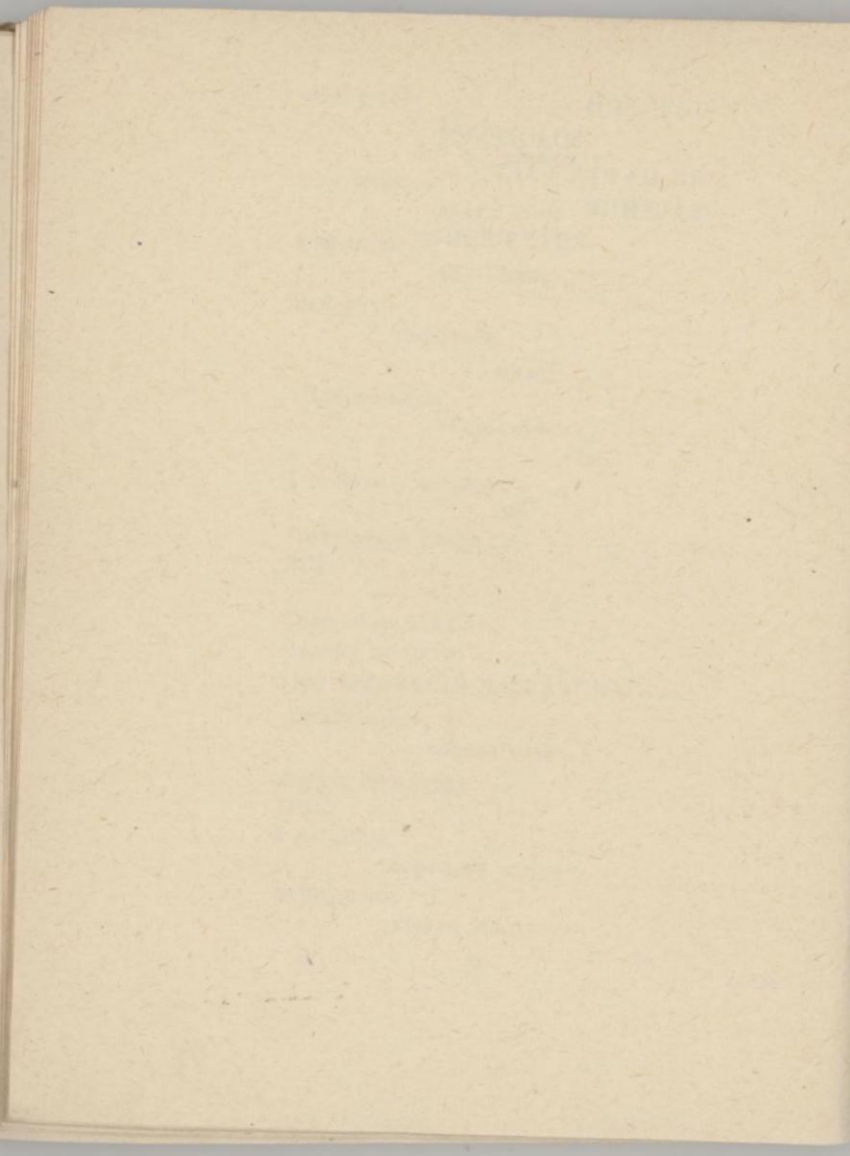
«Пролетар»,
«3—4»,
«Іван»,
а за ними —
шахти малі,
а за ними —
«13—Гігант».

Рапортує
наслідком
праці
«Катіпальна»,
«Горького»,
«7»!..

І стають у шерegu
120
готуються стати
ВСІ.

Товаришу Сталіну
Рапорт послати:
«100 ВІДСОТКІВ ДАЄ ДОНБАС» —
справа честі,
справа слави,
справа геройства
НАС.
І за «100»,
перемогу таку —
напружимо
кожен м'яз ми, —

ТОЖ БИЙ
ВОДОГРАЄМ,
ЯК НАФТА БАКУ,
БАСЕЙНЕ
ЕНТУЗІЯЗМУ!

ЗМІСТ

Словом ударним по вугільному прориву

	стор.
Темпи. М. Мишалов	5
Заспів. С. Забудський	7
Заклик. К. Маренко	9
Буденівко, чуєш? В. Лагодзинський	11
Пісня про вугіль. К. Герасименко	14

На вугільний фронт

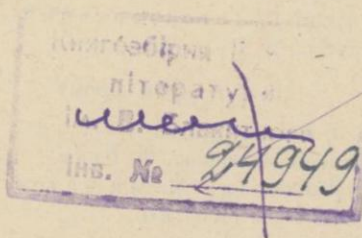
Добровільці. І. Бритченко	19
Сьогодні прийшов до вибою. Ф. Їдок	21
Пісня про мобілізованого. М. Мишалов	23
Нічна зміна. І. Бритченко	25
Шахтарські будні. Ф. Їдок	27
Лист. П. Поліщук	30

За комсомольську лаву

Наступ. І. Бритченко	35
Комсомольський рапорт. М. Зюзін	37
На зборах бригади. І. Бритченко	40
Бригада. К. Маренко	43
Коммольді штурмують, коммольді візьмуть... В. Лагодзинський	45
Штурмова піч. В. Лагодзинський	48

Механізми беріть

Механізми беріть. В. Лагодзинський	59
В перекопах вугільного штурму. К. Маренко .	62
Шум машинний. К. Герасименко	63
Машина втрутилася. В. Лагодзинський . . .	65
Пісня мотора. К. Маренко	68
Переможний звіт. В. Лагодзинський	70

443
4163

